

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

69. An habeat jurisdictionem Ordinariam, an delegatam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 67. Num Vicario liber Evngeliorum in missa osculandus tradi debeat?

Respondeo negativè. Ventrigl. cit. §. 2. n. 9. (qui etiam addit, nequidem id competere Vicario Apostolico, juxta dicta à nobis supra ex Pignat.) Barbol. loc. cit. n. 43. ubi sic rescriptum ait à S. Congregat. Episcop. negot. præposit. Episcopo Melfitano 28. Aug. 1589. cum id solum competat Episcopo, & celebranti, ut eadem congreg. 14. April. 1592.

PARAGRAPHUS II.

De jurisdictione Vicarii generalis.

Questio 68. Num ratione officii sui jurisdictionem habeat Vicarius Episcopi?

Respondeo affirmativè. Pignat. Tom. 4. conf. 37. n. 4. juxta repetita à nobis sæpius in antecedentibus, & juxta communem AA. qui quia id supponunt, quæstionem de eo non faciunt. Est enim & dicitur Judex ecclesiasticus spectabilis, & de mediis Magistratibus. Sbroz. l. 2. q. 24. n. 18. & q. 26. n. 17. citans Pavin. de pot. capit. sede vac. p. 2. q. 10. n. 16. Anton. de Pret. de jurisd. Episc. c. 6. n. 46. & c. Dicitur præesse territorio. Sbroz. l. 2. q. 55. n. 21. citans Felin. in c. Rodolphus. n. 8. de appellat. in 6. patebunt hæc à fortiore & sequentibus.

Questio 69. Num habeat jurisdictionem ordinariam, an delegatam?

Respondeo: habere illum jurisdictionem ordinariam. Azor. Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 7. q. 12. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 42. Barbof. l. cit. n. 17. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 7. Pignat. Tom. 4. conf. 37. n. 4. Laym. in c. 1. de off. Vicar. in 6. Lotter de re benef. l. 1. q. 26. n. 130. Pirh. ad eund. tit. q. 35. citans Sanchi. de matrim. l. 3. d. 29. q. 1. n. 3. Covar. l. 3. var. resol. c. 20. num. 4. Sbroz. l. 2. q. 55. n. 9. citans Gl. in c. Romana. de appellat. in 6. v. generaliter. & ibi DD. Host. in sum. tit. de off. Vicar. n. 2. Bertach. de Episc. l. 4. p. 6. tit. de off. Vicar. Marant. in specul. advocator. p. 4. dist. 5. num. 12. Cuch. in instit. juris Can. de Vicar. tit. 8. num. 15. l. 2. & plurimos alios. Et sic dicitur Judex ordinarius. Barbof. Ventrigl. Pignat. loc. cit. Et simpliciter est, & dicitur Ordinarius. Sbroz. l. 1. q. 23. num. 5. citans immensam turbam Author. Garc. p. 5. c. 8. num. 21. ubi, quod Vicarius sicut Episcopus est Ordinarius. Citat præter jam citatos Pavin. de potest. Capit. Sed. vac. p. 2. q. 10. num. 3. 4. & 9. Coraf. de benef. p. 2. c. 8. num. 3. Ugolin. de censur. tab. 1. c. 1. §. 20. n. 6. Mirand. de ordin. Jud. q. 2. a. 6. & plures alios contra Goffred. in sum. de off. Vicar. n. 2. Alciat. in rubric. de offic. Ordinar. n. 24. Morla in Empor. juris. p. 1. tit. 2. q. 27. Anton. Gomez. in explicat. Bull. cruciat. c. 4. n. 21. apud Garc. l. cit. Et sic decretis generaliter loquentibus de Ordinario non solum comprehenditur Episcopus, sed & Vicarius generalis Episcopi. Rosa. de execut. literar. Apost. p. 1. c. 3. n. 21. ubi: Ordinarii nomine pro certo tenendum est, quod veniat Episcopus ac ejus Vicarius, seu officialis generalis, & secundum communem ordinariam jurisdictionem poritur. ut Carol. Peregrin. in pr. Vicariatus p. 1. sect. 1. subsect. 3. Sbroz. l. 3. q. 6. n. 12. ubi ex Archid. in c. Reatina. 63. dist. quod facta mentione de Episcopo subintelligitur: vel Vicario. Pignat. cit. conf. 37. n. 4. Probatur nunc responsio nostra à Sbroz. cit. q. 55. n. 15. &

à Pirh. & Pignat. locis cit. ex eo, quod jurisdictione Episcopi & Vicarii sit eadem, unum idemque utriusque tribunal & consistorium, (sive ut Ventrigl. l. cit. n. 6. repræsentent certum & idem tribunal & curiam) juxta c. 2. de consuetud. in 6. juncta Gl. & c. Romana. de appellat. in 6. quodque faciat unam eandemque personam Vicarius cum Episcopo. Ventrigl. l. cit. ubi, quod Episcopus & Vicarius idem sunt. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 8. Pignat. l. cit. ubi, quod persona unius sit alterius, unum Judicem, unum judicium juxta eisdem textus. Dicitur quoque in jurisdictione associatus Episcopo. Sbroz. loc. cit. num. 27. Pignat. cit. num. 4. citantes Abb. conf. 21. num. 2. p. 1. Menoch. conf. 51. num. 2. vol. 1. jurisdictione autem Episcopi est ordinaria. Sbroz. citans Specul. in Rubric. de off. ordinar. p. 2. num. 1. Vantium de nullit. tit. de nullitat. ex defectu jurisdictione. deleg. num. 5. Alex. in rubric. ff. de jurisdictione. omn. Judic. num. 5. juxta c. cum Episcopus. de off. Ordinar. in 6. ergo etiam jurisdictione Vicarii generalis seu Officialis principalis ejusdem est ordinaria. Item probatur à Pirh. loc. cit. & à Pignat. loc. cit. num. 5. ex eo, quod à Vicario Episcopi (saltem in iis, ut addit Pirh. quæ ipso jure ratione officii Vicariatus competunt Vicario) non datur appellatio ad Episcopum, ne ab eodem ad eundem appellari videatur, juxta textus citatos. c. 2. de consuetud. & c. Romana. adeoque Vicarius non sit Judex delegatus sed ordinarius; siquidem à Judice delegato, ad delegantem potest appellari. C. super questionum. de offic. delegat. quia jurisdictione delegata est diversa, & distincta à jurisdictione ordinaria, licet ab eadem sit derivata & dependens. Probationes alias adjicit Sbroz. nimirum num. 17. quod Episcopus æquiparetur Duci, Comiti, & c. juxta Jason. in l. 1. ff. de offic. ejus. Bartol. in l. 2. ff. de verbis. observ. Substitutus autem Ducis, Comitibus, & c. dicatur Ordinarius juxta Marant. de ordinat. Jud. num. 10. adeoque & substitutus Episcopi, qualis est Vicarius ejus generalis. Item num. 19. quod dum conceditur alicui jurisdictione in certo territorio, dicitur concedi jurisdictione ordinaria, ut Bartol. in l. more. & ibidem Jason. num. 53. ff. de jurisdictione. omn. Jud. Episcopus autem concedendo Vicario jurisdictionem in sua Diocesi, concedit eam in certo territorio; quippe Diocesis dicitur territorium ipsius Episcopi juxta Anchar. in Clem. 2. de rescript. q. 1. ubi, quod Vicarius Episcopi præsit in territorio, ut Felin. in c. Rodolphus. de appellat. in 6. num. 8. Item num. 24. quod ille, qui dare potest Judicem, habeat ordinariam jurisdictionem juxta cit. l. more. de jurisdictione. omn. Judic. Vicarius autem generalis Episcopi possit dare Judicem juxta c. Clericos. de offic. Vicarij. & c. 1. tit. eodem in 6. & utrobique Canonistæ: quin & non solum potest dare Judicem, & decretum interponere in alienationibus minorum, ut Sbroz. num. 22. juxta l. 2. ff. de off. ejus, qui vicem alterius gerit, sed etiam curatorem dare minoribus juxta c. 2. de Judic. quæ interpositio decreti, & datio curatoris, cum requirant causæ cognitionem, delegari non possunt. l. ne quicquam de offic. Procons. adeoque sunt auctoritate ordinaria, & sic in Vicario arguunt jurisdictionem ordinariam non delegatam.

2. Neque opponas primò; Vicarium non posse habere eandem jurisdictionem Episcopi ordinariam; ergo necessariò habere jurisdictionem diversam ab illa jurisdictione ordinaria Episcopi, adeoque delegatam. Antecedens probatur, sicut enim non potest unius ejusdemque

rei

rei possessio vel dominium simul esse penes duos in solidum l. 3. de acquirend. possess. l. si ut certio. ff. commo- dat. l. 3. de precario. Ita neque potest simul penes duos esse eadem jurisdictio in solidum, dum à possessione & dominio rectè arguatur ad jurisdictionem, quæ & ipsa est jus aliquod. Nam respondetur, quòd licet duo non possint eandem rem in solidum simul possidere eodem modo, quòd voluit citati textus, & ut expressè habetur in c. licet. §. ex pramisso. de prob. possint tamen diverso modo & respectu possidere, scilicet ut unus possideat naturaliter, alter civiliter, unus nomine alterius, alter per seipsum nomine suo ac proprio: quomodo etiam ejusdem rei dominium potest esse penes duos in solidum diversa ratione, ita ut penes unum sit dominium directe, penes alterum utile; sic licet non possit eadem jurisdictio æquè principaliter, eodemque modo simul esse penes duos in solidum, non est tamen absurdum, ut eadem jurisdictio sit penes Episcopum principaliter ac proprio nomine: qui ratione dignitatis Episcopalis quasi dominium jurisdictionis habeat; penes Vicarium accessorie & secundario, & non suo sed principalis nomine, & quasi exercitium jurisdictionis, ut potè qui non suo nomine, sed nomine principalis, & quasi exercitium jurisdictionis, ut potè qui non suo nomine, sed vice Episcopi jurisdictionem dicitur exercere. Ita ferè Pirh. l. cit. n. 36. citans Sanch. ubi supra n. 13. Barbof. de potest. Episc. Alleg. §. 4. num. 38. & 39. Quòd si iustus: vel ex hoc ipso, quòd Vicario Episcopi jurisdictio competat, & in sit non suo, sed nomine alterius, scilicet Episcopi, sequitur illum non habere jurisdictionem ordinariam, sed solum delegatam, ut potè quæ in hoc distinguitur ab ordinaria, quòd Judex ordinarius propria jurisdictione utatur, & proprio nomine, delegatus vice alterius, qui mandavit, non sua fungatur, juxta l. qui mandatum. ff. de off. ejus cui mandat. jurisdict. l. solet. ff. de jurisdict. omn. jud. responderet Pirh. l. c. n. 30. ex Sanch. l. c. eam, qui vices alterius gerit in diverso tribunali, esse Judicè delegatum, non autem eam, qui vices alterius ita gerit, ut constituat idem tribunal cum ipso, sicuti Vicarius cum Episcopo; tunc enim erit Judex ordinarius, cum Episcopi jurisdictio sit ordinaria. Unde generaliter loquendo, ex eo, quòd quis gerat vices alterius, non sequitur, quòd non habeat jurisdictionem ordinariam, sed delegatam, ut patet in legato Papæ, qui ejus vices gerit. c. 1. de off. legat. & tamen habet jurisdictionem ordinariam c. 2. tit. eodem in 8. proinde requiritur insuper, ut vices alterius gerat non ex ullo proprio officio, cui talis jurisdictio coherereat. Vicarius autem Episcopi exercet jurisdictionem vice Episcopi ratione officii Vicariatus, non ex nuda commissione, & in eodem tribunali juxta Barbof. l. cit. n. 43. Ad ea, quæ contra hoc ipsum obmoveri possent, dicendo nimirum; jurisdictionem officio Vicariatus non esse annexam à lege, sicut ea annexa est ex Canone officio Archidiaconi, sed concedi ab Episcopo, qui cum ipse non sit Princeps supremus, constituere nequit Judicem ordinarium, adeoque nec concedere jurisdictionem ordinariam, ad ea inquam respondebitur paulò post, ubi quæretur, à quo Vicarius suam habeat jurisdictionem.

3. Neque opponas secundò jurisdictionem ordinariam esse perpetuam, irrevocabilem, & non expirare morte concedentis, sicut jurisdictio delegata expirat morte delegantis, re adhuc integra, & qualiter jurisdictio Vicarii non est perpetua, sed ad nutum Episcopi revocabilis, & expirat morte Episcopi, etsi res adhuc sit integra. Nam respon-

P. Leuren, Vicarius Episc.

detur; de ratione ordinariæ jurisdictionis esse, ut sit perpetua & irrevocabilis, neque morte concedentis expiraret, quando alicui per se punitò, seu principaliter, & proprio nomine iustè & competit; secus, quando jurisdictionis ordinariæ alicui non iustè principaliter ac per se, & nomine proprio, sed solum accessorie, ita ut vice & nomine alterius exerceatur, sicut est in Vicario Episcopi solum accessorie, & quòd ad exercitium. Pirh. loc. cit. n. 28. ex Sanch. loc. cit. & Barbof. l. c. n. 44.

4. Neque opponas tertio; Episcopum non posse constituere Judicem ordinarium, cum id sit solius Principis supremi c. à Judicib. de arbitris. & ibi Gl. & nullus inferior Princeps possit officium suum seu totam jurisdictionem suam alteri committere. Maranta de jurisdict. p. 4. distinct. 5. num. 51. & Authores committere in c. penult. de Judic. apud Layman. in c. ut Archidiaconus. de off. Archid. n. 3. adeoque jam non nisi delegatam jurisdictionem concedere poterit Vicario. Nam respondetur, quòd licet Episcopus nequeat constituere Judicem ordinarium, qui distinctum ab eo tribunal & jurisdictionem habeat, possit tamen constituere, qui idem cum ipso tribunal & jurisdictionem habeat, sitque Episcopo substitutus in eadem jurisdictione. Pirh. loc. cit. num. 37. Adde, quòd juxta plures habeat jurisdictionem, non ab Episcopo, sed à lege, de quo paulò infra.

Quæstio 70. An quoque pari modò Vicario capituli Sede vacante, & Vicario foranico Episcopi competat jurisdictio ordinaria?

1. Respondeo ad primum affirmativè. Sbroz. l. 2. q. 55. n. 31. citans Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. n. 8. de quo vide dicenda tr. seq.

2. Resp. ad secundum negativè. Sbroz. l. c. n. 33. citans Gl. in Clem. 2. de rescript. v. foraneus. Marant. de ordm. Jud. p. 4. dist. 5. n. 14. Milis in reperor. v. Vicarius foran. Covar. qq. pract. c. 4. n. 7. Cuch. in fest. jur. can. tit. 8. de Vicar. n. 16. l. 2. & plurimos alios. Idem tenet Lotter. l. 1. q. 23. n. 46. citans Gutier. de matrim. c. 68. n. 11. Barbof. de potest. Episc. p. 3. alleg. 54. n. 22. Garc. p. 5. c. 8. n. 29. ubi, quòd is dicatur delegatus, nec faciat idem tribunal cum Episcopo, unde à tali Vicario appelletur ad Episcopum vel ejus Vicarium. Citat pro hoc Sanch. de matrim. l. 2. d. 29. n. 12.

Quæstio 71. In quibus Vicarius generalis habeat jurisdictionem ordinariam?

1. Resp. habet primò in iis, quæ ex generali officio Vicariatus ei competunt, & in generali mandato Vicariatus ei committuntur. Sbroz. l. 2. q. 55. n. 35. citans quamplurimos. Pirh. l. c. n. 40. citans Laym. de jurisdict. ordinar. concl. 105. Sanch. de matrim. l. 3. d. 28. c. 8. n. 8. Garc. l. c. n. 40. cum communi.

2. Secundò etiam in iis, quæ speciali commissione opus habent, modo in prima commissione generali vicariatus officio specialiter annexantur, seu simul & unà cum jurisdictione generali, & ordinaria potestate committantur. Secus est in causis, quæ speciale mandatum requirentia in prima commissione seu constitutione Vicarii ipsi specialiter non committuntur, sed postea seorsim ac separatim per speciale mandatum, ita ut in his delegatam solum jurisdictionem habeat Vicarius. Sbroz. l. c. n. 38. & 39. Garc. l. c. n. 40. & 41. citans Felin. in c. licet in corrigendis. de off. ordinar. n. 1. Aufreer. ad Capell. Tholosan. decis. 443. Gamb. de off. legat. l. 9. n. 33. & seq. Bero. conf. 22. n. 14. & 19. vol. 1. Sanch. ubi ante. Pirh. Laym. loci cit. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 49. ubi etiam: quòd, quidquid sit in jure, in praxi videmus servari, quòd